

**Entrecultures impulsa el programa
«La llum de les nenes» en més
de 12 països**

Nenes vulnerables

Sofía Gutiérrez és responsable d'Acció Pública de Fe i Alegria Guatemala.

SOFÍA GUTIÉRREZ
«La nena a Guatemala està poc valorada, sent que val menys que l'home»

Mutilació genital, matrimoni forçat, embaràs precoç, violació, explotació sexual, manca d'accés a l'educació... hi ha situacions de violència que només tenen rostre femení perquè les nenes i les dones, encara a molts països, valen menys que els nens i els homes. De fet, la violència amenaça més de 240 milions de nenes arreu del món.

Davant d'aquesta situació, Entrecultures (l'ONG jesuïta per a l'educació i el desenvolupament) impulsa des del 2012 el programa «La llum de les nenes» amb l'objectiu, d'una banda, de visibilitzar i incidir sobre la violència que pateixen les nenes i, de l'altra, de combatre les causes que l'originen fent atenció, protecció i sobretot prevenció.

Actualment, s'atenen i acompanyen més de 12.700 nenes en països com la República Democràtica del Congo, la República Centreafricana, el Sudan del Sud, el Txad, Kènia, Guatemala, Nicaragua, Haití, el Salvador, Hondures o el Perú. En tres línies d'acció: fomentant el seu accés i la permanència escolar; prevenint, detectant, atenent i

denunciant la violència contra les nenes, i oferint rehabilitació psicològica i social a les nenes víctimes de violència, millorant la seva autoestima i realitzant activitats de formació integral.

Segons l'informe *Nenes lliures de violència: dret a l'educació, garantia d'igualtat*, hi ha una relació directa entre educació i violència. Pel que fa al tipus de violència, les dades de l'informe són demolidores: més de 200 milions de nenes al món han patit mutilació genital, cada any 12 milions són obligades a casar-se abans de fer els 18 anys, 150 milions pateixen violència sexual i 34,2 milions són refugiades o desplaçades.

Violència a Guatemala

El programa «La llum de les nenes» a Guatemala impulsa diverses iniciatives amb l'objectiu d'afavorir l'accés a l'educació i de protegir-les de la violència. «Moltes famílies, a causa de la pobresa, prioritzen l'escolarització dels nens mentre que les nenes es queden a casa», s'exclama Sofia Gutiérrez, responsable d'Acció Pública de Fe i Alegria

SIFA KAITÉ

«La mutilació genital es fa servir com una manera de controlar la sexualitat de les dones»

Sifa Kaité amb noies del camp de refugiats del Txad.

Guatemala. És important que les nenes vagin a l'escola per garantir la igualtat però també perquè és un espai privilegiat a l'hora de detectar casos de maltractament i de violència.

«Aquests espais ens serveixen per identificar casos de maltractament i d'abusos, alhora que fem un acompanyament psicològic de les nenes per augmentar la seva autoestima», explica Sofia Gutiérrez. «D'alguna manera, la nena a Guatemala està poc valorada, sent que val menys que l'home.»

Com que el problema té ramificacions en molts àmbits, es fa un treball amb els professors però molt especialment amb els pares, per fer-los conscients de la importància que les seves filles rebin una educació i una formació, un pas fonamental per transformar realitats d'abús i de violència. «Formem aquestes persones en drets humans, en protecció de les nenes i en igualtat de drets entre nens i nenes, perquè són les noves generacions les que s'han de formar en un món més igualitari», apunta

Sofia Gutiérrez.

Cal afavorir un canvi cultural, perquè de vegades, moltes famílies, tenen normalitzat el maltractament físic o l'abús sexual. «Treballem més amb les mares de família, perquè és més fàcil que vagin detectant i prenent consciència de les situacions de violència», comenta Sofia Gutiérrez, que també esmenta altres problemàtiques com els matrimonis forçats o els embarassos precoços.

Fe i Alegria atén 2.182 nenes a la Ciutat de Guatemala a través del programa «La llum de les nenes», amb l'acompanyament de sis psicòlogues. Per al pròxim any el programa es durà a la zona rural. «El problema de la violència no afecta només unes quantes zones, sinó que és de tot el país, i de molts països», corrobora Sofia Gutiérrez.

Prevenió de la mutilació genital femenina

Sifa Kaité, coordinadora de protecció a la infància del Servei Jesuïta als Refugiats al Txad, aporta

Sofía i Sifa han ofert el seu testimoni per conscienciar sobre la realitat de la violència contra les nenes.

l'experiència de treballar contra les diverses formes de violència que pateixen les nenes, com la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat o la violència sexual.

«Si parlem de mutilació genital femenina, és una pràctica prohibida al Txad, però la gent continua fent-la de forma confidencial i secreta», explica Sifa Kaité, que aclareix que «per arribar a la mutilació hi ha tot un procés que implica els pares i gent molt propera a la família». «La mutilació genital es fa servir com una manera de controlar la sexualitat de les dones», afegeix Kaité.

Al Txad fins a 13.107 nenes són beneficiàries del programa «La llum de les nenes», especialment en matèria de formació sobre qües-

tions tan elementals com la menstruació. «La menstruació és per a elles una mena tabú, i fins i tot de maledicció», expressa Sifa Kaité. Per això la formació busca respondre a preguntes fonamentals com què és la regla i què representa, i en aquest sentit intentar evitar els embarrassos precoços i fins i tot l'absentisme escolar en aquest període. També es distribueixen kits higiènics i medicaments per al dolor.

Amb motiu del Dia Internacional de la Nena, l'11 d'octubre passat, Sofía Gutiérrez i Sifa Kaité van presentar en quatre escoles de Barcelona el programa «La llum de les nenes».

Més informació: www.entreculturas.org / www.laluzdelasninass.org